

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

30 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin,

cu participarea:

procurorului Ghervas Iurie

apărătorului Burduja Victoria

a judecat în ședință închisă, recursul declarat de avocatul Pîrlițanu Nadejda în numele inculpatului Putina Ghenadie, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Putina Ghenadie XXXX, născut la XXXX, originar și domiciliat în XXXX, XXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

instanța de recurs: 28.03.2017 - 30.03.2017.

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-au prezentat:

Apărătorul Burduja Victoria, care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii de aplicare a arestului preventiv.

Inculpatul Putina Ghenadie, care a susținut recursul apărătorului.

Procurorul Ghervas Iurie, care a solicitat respingerea recursului, cu menținerea încheierii fără modificări.

Asupra cererii de recurs, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 27 decembrie 2013, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Putina Ghenadie a fost condamnat în baza art. 220 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 12 000 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și Crețchii Olga, în privința căreia cauza nu se examinează.

2. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare conform învinuirii formulate prin rechizitoriu în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal.

3. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2016, în privința lui Putina Ghenadie, a fost aplicată măsura preventivă sub formă

de arest preventiv pe un termen de 30 zile, acesta fiind anunțat în căutare, iar termenul măsurii preventive decurgând din momentul reținerii acestuia.

4. La 16 ianuarie 2017 inculpatul Putina Ghenadie, în baza încheierii Curții de Apel Bălți din 16.11.2016, a fost reținut de colaboratorii IP Soroca.

5. În cadrul judecării apelului, prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, din 10 februarie 2017 a fost admis demersul procurorului și prelungit termenul ținării sub arest a inculpatului Putina Ghenadie pe un termen de 30 de zile, adică până la 17 martie 2017, ora. 13.45.

6. Încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2017 a fost atacată cu recurs de avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Putina Ghenadie, prin care a solicitat casarea acesteia, cu eliberarea inculpatului în sala de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2017, a fost respins recursul declarat și menținută încheierea contestată.

8. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a conchis că în speță sunt prezente condițiile cazului excepțional, care indică la necesitatea prelungirii arestării preventive a inculpatului Putina Ghenadie, păstrându-se pericolul de dispariție a inculpatului și de comitere de către el a unor noi infracțiuni.

9. În cadrul judecării apelului, la 13 martie 2017, procurorul a înaintat un demers privind prelungirea termenului de ținere în stare de arest a inculpatului Putina Ghenadie, pe un termen de 30 de zile, până la 16 aprilie 2017, invocând că la 17 martie 2017 expiră termenul de deținere în stare de arest a inculpatului, caracterul social periculos al faptei incriminate inculpatului considerată ca deosebit de gravă, personalitatea inculpatului care se caracterizează negativ și nu este la prima abatere, comportamentul negativ al inculpatului, fiind evidentă eschivarea lui de la instanța de apel și imposibilitatea examinării în termeni rezonabili a cauzei penale, precum și existența bănuielilor rezonabile că inculpatul fiind la libertate ar continua să se eschiveze de la instanța de apel în scopul evitării răspunderii penale, precum și de a comite noi infracțiuni, considerând oportun deținerea în continuare în stare de arest a lui Putina Ghenadie.

10. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2016, a fost admis demersul procurorului, și prelungit termenul ținării în arest a inculpatului Putina Ghenadie, până la 16 aprilie 2017, ora 13:45.

11. Pentru a pronunța încheierea, instanța de apel a indicat că din materialele cauzei penale rezultă, că Putina Ghenadie a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, infracțiune care se pedepsește cu pedeapsa închisorii pe termen de la 7 până la 15 ani.

Totodată, s-a atestat că Putina Ghenadie s-a eschivat de la prezentarea în instanța de apel, fiindu-i aplicată măsura preventivă sub formă de arestare preventivă

la 16.11.2016, fiind reținut doar la data de 16.01.2017, cauza penală aflându-se în procedura Curții de Apel Bălți din 06.05.2014, prin ce se tergiversează judecarea cauzei în ordine de apel.

Astfel, instanța de apel a conchis că reeșind din caracterul faptelor incriminate inculpatului Putina Ghenadie, acesta nu s-a prezentat în ședințele judiciare și s-a eschivat de la prezentarea în instanța de judecată, fiind dispusă aducerea silită a inculpatului, au fost primite informații privind lipsa la locul de trai indicat de inculpat, persistă pericolul de dispariție al inculpatului și în continuare, iar aflarea inculpatului la libertate ar pune în pericol desfășurarea normală a procesului.

La fel, instanța de apel a menționat că ține cont și de dificultățile judecării cauzei penale prezente, sentința fiind atacată de către procuror, astfel circumstanțele care au servit ca temei pentru arestarea preventivă își mențin puterea probantă și există riscul că aflându-se la libertate inculpatul ar putea să se ascundă de instanța de judecată, fiind necesară prelungirea termenului ținerii în stare de arest a inculpatului în temeiul art. 186 alin. (5) Cod de procedură penală, astfel privarea de libertate a lui Putina Ghenadie în continuare este justificată, întemeiată și necesară, fiind respectat principiul proporționalității între dreptul sau libertatea persoanei garantate de lege și fiind urmărit un scop legal.

Cu referire la afirmația invocată de apărare, precum că inculpatul Putina Ghenadie are probleme de sănătate, instanța de apel a notat că este declarativă, în acest aspect nefiind prezentate careva probe, iar inculpatul poate beneficia de tratament medical și în condițiile deținerii în stare de arest atât în Penitenciarul nr. 11, cât și în Penitenciarul Pruncul nr.16.

12. Încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, este atacată cu recurs de către avocatul Pîrlițanu Nadejda în numele inculpatului Putina Ghenadie, prin care solicită casarea acesteia, cu schimbarea măsurii preventive aplicate inculpatului în arest la domiciliu, invocând că:

- în motivarea demersului, procurorul a invocat aceleași motive din demersurile precedente, pentru aplicarea și prelungirea măsurii preventive sub formă de arest;

- prelungirea termenului de ținere în arest a inculpatului pe aceleași motive este neîntemeiată, deoarece nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul nu s-a prezentat în ședința de judecată, din motive de sănătate, în materialele cauzei (f.d. 137, 177, vol. II), fiind anexate certificate privind starea de sănătate a acestuia. În perioada deținerii în stare de arest, starea de sănătatea a inculpatului s-a înrăutățit, astfel acesta necesită tratament, care e imposibil în condițiile deținerii în stare de arest;

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 Cod penal, s-a căit sincer de cele comise;

- în cazul în care nu poate fi indentificat nici unul din cele patru riscuri prevăzute de art. 5 alin. (1) CEDO, persoana urmează a fi eliberată;

- procurorul la înaintarea demersului nu a prezentat nici o probă ce ar confirma că inculpatul fiind la libertate ar continua să se eschiveze de instanța de apel în scopul evitării răspunderii penale, precum și de a comite noi infracțiuni.

13. La data de 28 martie 2017, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit informația din partea șefului Penitenciarul nr.11-Bălți, Starii V., că inculpatul Putina Ghenadie refuză să fie etapat la Penitenciarul nr.13, mun. Chișinău, cu anexarea la aceasta a cererii inculpatului datată de acesta cu 22 martie 2017.

Astfel, din cererea lui Putina Ghenadie rezultă că acesta solicită anularea ședinței de judecată deoarece acesta refuză să se deplaseze în ședința de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție.

14. Judecând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Verificând legalitatea și temeinicia prelungirii față de inculpat a măsurii preventive - arestarea preventivă pe un termen de 30 zile, Colegiul penal conchide că instanța de apel a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 175, 176 și 186 Cod de procedură penală.

În sensul art. 175 Cod de procedură penală, măsurile preventive sunt orientate spre a asigura buna desfășurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca el să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanță a executării sentinței.

Conform art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal, ori să săvârșească alte infracțiuni.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede, că arestarea preventivă și măsurile alternative arestării se aplică numai persoanei care este bănuită, învinuită de săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, iar în cazul existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea altor infracțiuni, ele se aplică învinuitului, inculpatului care a comis cel puțin una din acțiunile menționate la alin. (1).

Potrivit art. 186 alin. (4) Cod de procedură penală, termenul arestului poate fi prelungit doar atunci când alte măsuri preventive neprivative de libertate nu sunt

suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestului preventiv și și-au păstrat actualitatea condițiile și criteriile stipulate la art. 175, 176 și 185.

În conformitate cu prevederile art. 321 alin. (1) coroborat cu art. 329 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, iar la judecarea cauzei, în caz de neprezentare a inculpatului instanța, din oficiu sau la cererea părților, ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Din materialele cauzei rezultă că, conform fișei de repartizare a dosarului (03-1a-440-20012014) (f.d. 33, vol. II), în cadrul instanței de apel, cauza penală în privința lui Putina Ghenadie și Crețchii Olga a parvenit în adresa Curții de Apel Bălți la data de 06 mai 2014, fiind stabilite mai multe ședințe de judecată, care însă au fost amânate din mai multe motive, inclusiv și din motivul neprezentării inculpatului Putina Ghenadie.

Totodată, instanța de apel a întreprins toate măsurile pentru a asigura prezența inculpatului la examinarea cauzei, dispunând aducerea silită a lui Putina Ghenadie, însă aceasta nu a fost posibilă de executat, deoarece potrivit rapoartelor colaboratorilor de poliție al IP Drochia, inculpatul nu se afla la locul de trai, indicat în rechizitoriu (f.d.183, 195-196, 191, 198, 202-203, vol. II).

Astfel, Colegiul penal stabilește că instanța de apel corect a reținut că inculpatul Putina Ghenadie s-a eschivat de la prezentare în instanța de apel, comportament al inculpatului ce confirmă faptul că persistă în continuare pericolul sustragerii inculpatului de la răspunderea penală, iar aflarea acestuia la libertate ar pune în pericol desfășurarea normală a procesului.

În continuare, cu referire la motivul invocat de recurent, precum că *„nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul nu s-a prezentat în ședința de judecată, din motive de sănătate, în materialele cauzei (f.d. 137, 177, vol. II), fiind anexate certificate privind starea de sănătate a acestuia. În perioada deținerii în stare de arest, starea de sănătatea a inculpatului s-a înrăutățit, astfel acesta necesită tratament, care e imposibil în condițiile deținerii în stare de arest”*, Colegiul penal atestă că sunt neîntemeiate, or instanța de apel just a stabilit că afirmația apărării, cu privire la starea de sănătate a inculpatului este declarativă, nefiind prezentate în acest sens careva probe pertinente, menționând că inculpatul la necesitate poate beneficia de tratament medical chiar fiind deținut în stare de arest.

Ce ține de argumentul relatat de recurent, precum că instanța de apel la adoptarea soluției nu a ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 Cod penal, s-a căit sincer de cele săvârșite, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect nu a ținut cont de aceste circumstanțe la adoptarea soluției de prelungire a arestului preventiv, or în opinia

instanței de recurs, aceste circumstanțe nu exclud faptul că inculpatul s-a eschivat de la prezentare în ședințele de judecată a instanței de apel, iar prin rechizitoriu acesta este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal și nu a infracțiunii prevăzute de art. 220 Cod penal.

La fel, Colegiul penal indică că în corespundere cu art. 5 lit. c) CEDO, nimeni nu poate fi lipsit de libertate, cu excepția dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănuși că a săvârșit infracțiunea sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia.

În acest context, ținând cont de aceste prevederi, Colegiul penal atestă că din materialele cauzei rezultă că Putina Ghenadie, este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal, ce este o infracțiune deosebit de gravă, fiind prezentă și bănușiala rezonabilă de comitere de către acesta a respectivei infracțiuni, mai mult ca atât inculpatul a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală (f.d. 214, vol. I).

De asemenea, Colegiul penal ține să releve că în cauza penală respectivă figurează încă un inculpat, iar judecarea cauzei în apel, în cazul eschivării repetate a inculpatului de la prezentare, ar duce la tergiverarea nejustificată a examinării apelului procurorului, fapt ce ar cauza încălcarea drepturilor procesuale a celorlalți participanți la proces.

În baza circumstanțelor relatate, Colegiul penal conchide că prelungirea măsurii preventive-arestarea preventivă de către instanța de apel pentru o perioadă de 30 zile, este bazată pe motive relevante și suficiente, fiind justificată, întemeiată și necesară într-o societate democratică, urmărind un scop legal, or prin aceasta se va realiza scopul de împiedicare a inculpatului Putina Ghenadie de a se eschiva repetat de la prezența în instanța de apel și va asigura atragerea la răspundere penală în cazul unei eventuale condamnări, precum și va contribui la desfășurarea în termeni rezonabili a procesului penal, în condițiile în care respectiva cauză penală a parvenit în instanța de apel la 04 mai 2014, nefiind soluționată pînă în prezent.

În acest context, ținând cont de cele expuse, Colegiul penal concluzionează că înlocuirea măsurii preventive – arestul preventiv cu arestul la domiciliu, în virtutea celor constatate supra, este irelevantă deoarece prin aceasta nu se vor înlătura riscurile care au justificat aplicarea arestului preventiv.

Prin urmare, Colegiul penal nu a constatat prezența încălcărilor invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea din 16 martie 2017, de prelungire a măsurii arestului preventiv pe un termen de 30 de zile, este legală și întemeiată, iar recursul declarat urmează a fi respins, fiind neîntemeiat.

15. Conducându-se de prevederile art. 312 alin. (5) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Respinge recursul declarat de avocatul Pîrlițanu Nadejda în numele inculpatului Putina Ghenadie, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, prin care a fost admis demersul procurorului și prelungit termenul de deținere a inculpatului Putina Ghenadie XXX în stare de arest, pe un termen de 30 (treizeci) de zile, cu menținerea încheierii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **30 martie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin